

SZAKÁLLAMTITKÁR

1733/ 1 /2008.

ifj. Semerédy Péter
vezérigazgató úr részére,

OptiSoft Zrt.
Budapest
Nagybányai út 92.
1025

Tisztelt Vezérigazgató Úr!

Köszönettel megkaptam a „virtuális” utalványokkal kapcsolatos kérdéseit érintő beadványait, melyekre válaszolva az alábbi tájékoztatást adom.

A „virtuális” utalványok alkalmazhatóságával kapcsolatos véleményem az alábbi:

A beadványban leírtak szerint az OptiSoft Zrt. az adómentes munkáltatói természetbeni juttatásokra szóló papír alapú utalványokat a hatályos jogszabályok keretei között elektronikus nyilvántartással, illetve elszámoló rendszerrel (virtuális utalványokkal) váltaná ki, amely nem készpénz-helyettesítő eszköz, illetve nem elektronikus pénz. Véleménye szerint – a papír alapú utalványokkal szemben – a virtuális utalványokkal biztosítható az utalványok cél szerinti felhasználása, biztosítva az Szja törvénnyel való összhangot a következők miatt:

- a munkáltatók a Szja törvényben meghatározott juttatások biztosítására elektronikusan nyilvántartott utalványokat vesznek;
- a „virtuális” utalványt az tudja felhasználni, akinek a munkáltatója adja, hiszen az névre szól;
- a „virtuális” utalvány alapján kiállított termékért, szolgáltatásért a magánszemély nem fizet;
- a felhasználás visszakövethető;
- az elfogadóhely a „virtuális” utalványokat a vásárlásoktól elkülönítve kezeli, és a céltól eltérő választást nem fogadja el;
- az OptiSoft Zrt. az elfogadóhelyektől az elektronikus formában érkező utalványokat beváltja és azok beváltási ellenértékét az elfogadóhelynek megfizeti.

Kérdése arra irányult, hogy a bemutatott konstrukció megfelel-e a személyi jövedelemadóról szóló törvény előírásainak.

Amennyiben a „virtuális” utalvány nem minősül készpénz-helyettesítő eszköznek, a konstrukcióban jelzett elektronikusan nyilvántartott és elszámolt utalvány-juttatásra vonatkozóan nincs olyan rendelkezés, amely kizárná az utalványként történő értelmezés lehetőségét, illetve annak biztosítását, hogy a munkáltató által adómentesen adható természetbeni juttatásokat a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény

(továbbiakban: Szja törvény) rendelkezéseinek megfelelően ilyen jellegű utalvány útján adja a munkáltató.

Az elektronikus nyilvántartás, illetve elszámoló rendszer útján megvalósított „virtuális” utalványnak is meg kell felelnie az utalvány formájában nyújtott természetbeni juttatásokra vonatkozó, 2008. január 1-jétől hatályos Szja törvény 69. § (11) bekezdésében foglaltaknak, így a virtuális utalvány abban az esetben lehet természetbeni juttatás, ha

- a juttatási feltételek alapján megállapítható, hogy az mely termékre, szolgáltatásra, vagy milyen termék- vagy szolgáltatáskörben használható fel, és
- a juttatás körülményei megfelelnek az Szja törvényben a természetbeni juttatásokra vonatkozó rendelkezésekben foglaltaknak, így a munkáltató által adómentesen adható természetbeni juttatások nyújtása esetén az Szja törvény 1. számú mellékletében foglalt külön rendelkezéseknek is (pl. hideg, meleg étkezési utalvány [Szja törvény 1. számú melléklet 8. 17. pont], csekély értékű ajándék [Szja törvény 1. számú melléklet 8. 19. pont], iskolakezdési támogatás [Szja törvény 1. számú melléklet 8. 30. pont]),
- az nem bármire felhasználható,
- az ilyen utalvány nem minősül a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvény szerinti készpénz-helyettesítő fizetési eszköznek.

Figyelembe kell tehát venni a készpénz-helyettesítő fizetési eszközökre vonatkozó szabályozást is, azaz a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról 1996. évi CXII. törvény (továbbiakban: Hpt.) 2. számú mellékletének 5.1. pontját, amely a készpénz-helyettesítő fizetési eszközt a következők szerint határozza meg:

„5.1 Készpénz-helyettesítő fizetési eszköz:

a) a csekk,

b) az elektronikus pénzeszköz,

c) olyan dolog, amely az ügyfél számára lehetővé teszi, hogy a pénzügyi intézménnyel szemben fennálló valamely pénzkövetelésével rendelkezék, illetőleg annak terhére készpénzt vegyen fel, vagy áruk, illetőleg szolgáltatások ellenértékét az eladónak vagy a szolgáltatónak kiegyenlítse.

5.2 Elektronikus pénz: készpénz átvétele illetőleg számlapénz átutalása ellenében kibocsátott elektronikus pénzeszközön tárolt pénzérték, amelyet elektronikus fizetés céljából a kibocsátón kívül más is elfogad.

5.3 Elektronikus pénzeszköz: olyan készpénz-helyettesítő fizetési eszköz - így különösen értéktároló kártya, számítógép memória - amely az elektronikus pénz tárolására szolgál és amellyel az ügyfél közvetlenül végezhet fizetési műveleteket.

5.4 Készpénz-helyettesítő fizetési eszköz kibocsátása: szerződés alapján a készpénz-helyettesítő fizetési eszköznek az ügyfél rendelkezésére bocsátása.

5.5 Készpénz-helyettesítő fizetési eszköz kibocsátásával kapcsolatos szolgáltatásnyújtás: a készpénz-helyettesítő fizetési eszköz kibocsátására, kezelésére és használatára vonatkozó

jogszabályok alapján nyújtott, illetőleg az ügyféllel, valamint az eladóval vagy a szolgáltatóval kötött szerződésben a kibocsátó által elvállalt szolgáltatások összessége.

Nem minősül készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel kapcsolatos szolgáltatásnak a készpénz-helyettesítő fizetési eszköz használatával összefüggő elszámolás forgalom lebonyolítása.”

Levelében közöltek szerint a „virtuális” utalvány nem minősül készpénz-helyettesítő eszköznek, illetve elektronikus pénznek. Figyelemmel a Hpt. rendelkezéseire szükségesnek tartom kiemelni, hogy az elektronikus adatként rögzített juttatás nem értelmezhető elektronikus utalványként, ha az alkalmazott kártya például távolról hozzáférést biztosító fizetési eszköz, elektronikus pénzeszköz (a rajta tárolt adat elektronikus pénz), vagy azzal a juttatásban részesülő fizetési műveleteket végezhet. Felhívom szíves figyelmét, hogy a Hpt. szerinti pénzügyi szolgáltatásnyújtás engedélyezésével kapcsolatos eljárás a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete hatáskörébe tartozik. Annak eldöntése, hogy a piacon jelen lévő, vagy piacra lépő szolgáltatók új konstrukcióban történő piacra lépése esetlegesen mikor ütközik a pénzügyi szabályozásba és mikor nem (azaz tiltott pénzügyi szolgáltatásnyújtást valósít-e meg) a felügyeleti szerv hatáskörébe tartozik. A pénzügyi szolgáltatások tekintetében a PSZÁF az a szerv, amely a piac folyamatos vizsgálatára köteles. Mindebből következően az egyes konstrukciók piacra lépése előtt javasolt kikérni a PSZÁF véleményét is.

A papír alapú utalványok elektronikusan nyilvántartott „virtuális” utalvánnyal történő felváltása *adózási szempontból* nem kifogásolható, ha

- a munkáltatók a Szja törvényben meghatározott természetbeni juttatásokra beváltható „virtuális” (elektronikusan nyilvántartott) utalványokat és azonosító kártyákat vesznek a Zrt-től, amelyek ellenértékét számla alapján egyenlítik ki, illetve;
- a „virtuális” utalvány alapján kiválasztott termékért, szolgáltatásért a juttatásban részesülő magánszemély nem fizet;
- az alkalmazott adathordozó (kártya) kizárólag a juttatásban részesülő magánszemély és munkáltatója azonosítására szolgál;
- biztosított az elektronikus információ-cserével ellenőrzött, egyes magánszemélyek „virtuális” utalvány-készlete;
- a juttatás céljának megfelelő kiválasztott termék, szolgáltatás „virtuális” utalványértéket meg nem haladó értékét az elfogadóhely az egyéb vásárlásoktól elkülönítve rögzíti, azaz a céltól eltérő választást nem fogadja el;
- az elfogadóhely a kiválasztott termékek, szolgáltatások ellenértékét – mint elfogadott „virtuális” utalványt – a Zrt-nek elektronikusan továbbítja, aminek alapján a Zrt. az elfogadott „virtuális” utalványt beváltja,
- a juttatási feltételek alapján megállapítható, hogy a „virtuális” utalvány mely termékekre, szolgáltatásra, vagy milyen termék- vagy szolgáltatáskörben használható fel (nem minősül tehát természetbeni juttatásnak a bármire felhasználható „virtuális” utalvány),

és a Szja törvény természetbeni juttatásokra (fent jelzettek szerint az adómentességre vonatkozó feltételek, így pl. értékhatár) vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott feltételek egyébként teljesülnek. Ez utóbbi szempontból valóban a konstrukció kifejezett

előnye, hogy ellenőrzésre alkalmas módon biztosítja a „virtuális” utalvány cél szerinti felhasználását.

Összegzőképpen megállapítható, hogy a levelében bemutatott „virtuális” utalvány formájában adómentes természetbeni juttatás nyújtása – jelen levelemben jelzett összes feltétel egyidejű teljesülése mellett – az Szja törvény rendelkezéseivel nem ellentétes.

Felhívom szíves figyelmét, hogy az adószabályoknak való megfelelés, valamint az elektronikus fizetési eszközökre vonatkozó szabályok figyelembe vétele nem mentesíti a Zrt-t az alól, hogy a rendszer működtetése esetén a fogyasztók védelmét szolgáló megfelelő garanciákat is biztosítson.

A „virtuális” utalvány társkártaként történő kibocsátását érintő álláspontom a következő:

Levélben hivatkozottak szerint a jelenlegi papír alapú nyomtatványok nem névre szólóak, így a kérdése arra vonatkozik, hogy a virtuális utalvány esetlegesen kibocsátható-e társkártaként is, a könnyebb felhasználhatóság érdekében.

A papír alapú utalványok esetében (pl. ajándékutalvány, hideg-meleg étkezési utalvány) valóban nem zárható ki, hogy a juttatásban részesülő magánszemély más magánszemélynek (így pl. közeli hozzátartozójának) átadja ezt az utalványt, és a másik magánszemély használja azt fel.

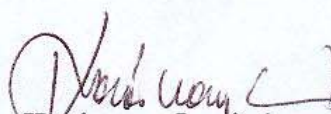
A beadványban példaként említett adómentes hideg étkezési utalványt kizárólag munkáltató adhatja munkavállalójának vagy volt munkáltató nyugdíjasának, illetve szakképző iskolai tanuló kaphatja [Szja törvény 1. számú melléklet 8.17. pont]. A juttatás tehát csak akkor adómentes, ha igazolható, hogy a juttatás közvetlen címzettje a jelzett személyi kör. Kizárt az adómentesség szempontjából, hogy a munkáltató a munkavállalója közeli hozzátartozója számára (aki egyébként nem jogosult az adómentes juttatásra, így pl. nem munkavállaló is egyben) biztosítson közvetlenül adómentes étkezési utalványt.

A munkáltató tehát nem adhat adómentesen a jelzett személyi körön kívül ilyen címen juttatást. Emiatt a virtuális utalvány munkavállaló közeli hozzátartozójának való biztosítása „társkártya” formájában csak adókötelesen nyújtható. Álláspontom szerint a társkártya biztosítása ezen túlmenően azért sem lehetséges, mert bizonytalanná tenné az egyes juttatások vonatkozásában az adómentesség feltételeinek megvalósulását, azaz nem lenne egyértelműen igazolható, hogy kizárólag a juttatásra adómentesen jogosult magánszemély kapja közvetlenül az adómentes juttatást.

Felhívom szíves figyelmét arra, hogy az Alkotmánybíróság 60/1992. (XI.17.) AB határozatában foglaltakkal összhangban a jelen állásfoglalásom szakmai vélemény, amely kötelező erővel nem bír, arra bíróság vagy más hatóság előtt megalapozottan hivatkozni nem lehet.

Budapest, 2008. február „ 5. ”

Üdvözlettel:

Karácsony Imréné

